

Motivatie algemeen:

Er zijn nog drie locaties waar de aanplant redelijk succesvol is. Deze kunnen nog steeds doorgroeien tot serieuze voorkomens, zowel in de aanplant locaties zelf als in de omgeving. Uiteindelijk is een aanplant pas echt succesvol als hij (ook) leidt tot uitgroei in de omgeving. Alleen dan is er sprake van “winst” en is de kans op overleving op de langere termijn serieus. Bij de inventarisatie van uitzaaiingen bij Roelshoek afgelopen najaar is gebleken dat er daar heel veel uitzaaiingen aanwezig waren waarvan een substantieel deel ook forse afmetingen had. Daarom zal naast aandacht voor de aanplantlocaties zelf ook goed gekeken moeten worden naar uitzaaiingen in de omgeving. Bij Roelshoek is gebleken dat dit betekent dat je in principe tot zeker 1000m vanaf de aanplantlocatie moet gaan kijken. De schelpenfreesproeven zijn dit najaar nog heel beperkt succesvol gebleken. Maar uit de uitzaaiingen kan je opmaken dat het waarschijnlijk langere tijd kan duren voor zeegras zich echt gaat uitbreiden buiten de aanplantlocaties. Blijkbaar is zo'n uitbreiding niet iets dat zich ieder jaar op grote schaal voordoet. Ook hierbij is het dus zinvol om minstens nog een keer in 2014 te gaan monitoren. Dat leidt tot het volgende programma:

- 1) Monitoren mitigatielocaties Roelshoek RH08 en RH11, Dortsman-west DM08 en Viane-oost VO. Dit betreft hetzelfde programma als in 2013.

Motivatie/doel: volgen van de aanplanten die nog succesvol zijn om te zien of deze zich alsnog hebben uitgebreid.

- 2) Inmeten uitzaaiingen Roelshoek; globaal hetzelfde programma als in oktober 2013 is uitgevoerd, met uitbreidingen in een strook (ca 250m breed) langs de dijk/schorrand richting Rattekaai-haven en richting Oostdijk over ca 1000m.

Idem bij de locaties Dortsman-west en Viane-oost;

Dortsman-west: zuid van de priel in een halve cirkel van ca 500m en

Viane-oost: in en langs de werkstrook tot een breedte van ca 75m en vanaf de oostelijke schorpunt tot ca 500m oost van de aanplant (totaal ca 1000m).

Motivatie/doel: een aanplant is niet alleen succesvol als de aanplant zelf aanslaat, maar nog meer als deze leidt tot uitzaaiingen in de omtrek van de aanplant. Alleen op die manier kan er “winst gemaakt worden”. Bij Rattekaai is najaar 2013 gebleken dat er erg veel uitzaaiingen zijn te vinden, mn richting schorrand en langs de dijk. Bij Viane zijn beperkt planten gevonden in de omgeving van het schor en bij Dortsman mn oostelijk van de aanplant. Vraag is of dit wordt aangevuld, vanuit oa de aanplant.

- 3) Monitoren van de natuurlijke populaties cf de methodiek tot nu toe.

Motivatie/reden: deze natuurlijke populaties vormen de referentie voor de aanplanten en uitzaaiingen.

- 4) Monitoren van de infreesproeven bij Dortsman en Viane en van de werkstroken waar vroeger zeegras in voorkwam, mn Goese Sas, Dortsman-west noord van de priel langs en boven het natuurlijke veld, Viane-west, Krabbenkreek-noord.

Motivatie/doel: op diverse plaatsen zijn schelpen ingefreesd, zowel in de werkstrook als langs ene bestaand veld, met de gedachte dat de aanwezigheid van schelpen in de ondergrond een

positief effect zou kunnen hebben op terugkeer en/of uitgroei van het zeegras. Tot nu toe zijn de resultaten beperkt, maar de uitzaaiingen bij de locaties Roelshoek en Dortsman-west laten zien dat hier langere tijd overheen kan gaan. Daarom is nog een keer meten zinvol.

Alle werkzaamheden moeten plaatsvinden in de periode eind augustus/begin september; dwz voor de terugkeer van de rotganzen. Zodra deze terug zijn wordt het lastig om bv groottes van pollen goed vast te stellen.

Extra punt van aandacht:

Bij het inmeten van de uitzaaiingen op Roelshoek bleek dat mn pollen op verhevenheden werden waargenomen. Vraag is of correct is, dwz dat de planten echt mn op hogere plekken staan, dan wel dat hier sprake is van een arte fact. Bv dat ze wel ook in de lagere en natte delen stonden, maar dat die eerder door rotganzen werden weggevreten of dat de planten in de lagere delen slecht te zien zijn als je in slagen rondloopt (te glimmend door weerschijn?).

Het kan zinvol zijn om bv in een relatief rijk gebied een paar stukjes extra intensief af te lopen en niet alleen coördinaten en grootte, maar ook nat of droog te registreren om hier meer zicht op te krijgen.